

TORS DAG 11. MAI 1995

— Tusen takk, fru president!

Født i 1954, likevel mobbet som «naziunge»

— For meg var det helt fantastisk å høre stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl si på radioen i samband med frigjøringsjubileet at det var gjort urett

overfor norske nazisters barn etter krigen. Jeg er av dem som har følt denne mobbingen på kroppen, sier Christian Saxlund (40) i Imsroa i Stor-Elvdal.

AV
INGER MARIE BERGENE

Sjøl 50 år etter at krigen sluttet, er det temmelig tabubelagt å snakke om at en er NS-barn, mener Saxlund. De fleste tier med det, av frykt for hvordan omgivelsene vil reagere.

— Jeg er født i Oslo i 1954, altså 9 år etter freden. Likevel ble jeg mobbet hele oppveksten fordi mor og far hadde vært medlemmer av Nasjonal Samling. Hver gang jeg slåss med noen, fikk jeg slengt i trynet: — Naziunge! En gang var jeg i slåsskamp med en gutt som jeg visste var adoptert. Da han sa «jævla naziunge» til meg, hadde jeg så lyst til å kalle han opp fordi han var adoptert, men jeg klarte å la være. Vi var på sett og vis i samme båt - verken han eller jeg kunne noe for den «statusen» vi hadde.

Ymtet om krigen

Men det var ikke bare barn som mobbet. — Hvor mye fikk vi ikke høre fra voksne folk? Med en gang det var noe om å gjøre, ble det ymtet om krigen. Som for eksempel når vi skulle gå til søndagsskolen: Vi fikk ikke bruke benveien over naboeiendommen slik alle andre unger gjorde. Vi var nemlig nazibarn.

Krigen splittet mange familier. Når noen familiemedlemmer var jøssinger og andre nazister, var det vanskelig å oppføre seg som gode slektninger. Slikt kunne være sårt for et barn: — Min mors tante bodde i leiegården ved siden av oss, men hun hilste aldri på meg. Jeg var innprentet hjemmefra at jeg skulle hilse, og det gjorde jeg alltid når jeg møtte henne, men jeg fikk aldri så mye som et nikk tilbake, forteller Christian Saxlund.

Saxlunds mor var bare 12 år da krigen brøt ut, mens hans far var 16. — Min mor var da medlem av Nasjonal Samlings ungdomsorganisasjon, «Jentehirden». Noe mer galt enn å gå på møter der gjorde hun ikke. Hun var så ung at det er nesten utrolig at hun ble stilt til ansvar etterpå. Da freden kom, ble hun arrestert og sammen med andre satt til å vaske ei kirke. På prekestolen satt ei vakt med gevær og passet på dem. Alle jøssingene som skamklipte de såkalte «tys-

kertøsene» fikk imidlertid gå fri. Jeg har aldri hørt at noen av dem ble straffet for det fæle de gjorde fredsvåren.

Christian Saxlund synes ikke nordmenn har snakket skikkelig ut om krigen ennå, alle har vært så fulle av hat. Men han berømmer både stortingspresidenten og biskop Rosemarie Køhn fordi de nå er villige til å strekke ut ei hånd til forsoning. — Men det er nokså utrolig at det måtte gå 50 år før så skjedde!

7

VANSKELIG DAG: — 8. mai var en vond og vanskelig dag, men uttalelsene fra stortingspresidenten varmet, sier Christian Saxlund i Stor-Elvdal.